

Ny Bokin'i Daniela - Isa Faharoa Ambin'ny Folo amby Zato

Fampiharihariana ny Tandindon'ny Faminaniana momba an'i Ismaela: Avy amin'ny Mpandefa Zana-tsipika ho amin'ny Mpametraka Tombokase ny 144,000

Jeff Pippenger

2024-03-02

Ary Andriamanitra nomba ilay zazalahy; ary nitombo izy ka nonina tany an-efitra, sady tonga mpandefa zana-tsipika. Genesisy 21:20.

Ismaela dia tonga mpandefa zana-tsipika, izay tandindon'ny ady, sady tandindon'ny fitsarana fampiharana izay ampiharina amin'i Roma.

Ny feon'ireo izay mandositra sy afa-mandositra avy any amin'ny tanin'i Babylona, mba hanambara ao Ziona ny famalian'i Jehovah Andriamanitsika, dia ny famalian'ny tempoliny. Angony hiaraka hanohitra an'i Babylona ny mpandefa zana-tsipika; ianareo rehetra izay manenjana ny tsipika, mitobia manodidina azy; aza avela hisy handositra avy ao aminy; valio araka ny asany izy; araka izay rehetra nataony no ataovy aminy; fa niavonavona tamin'i Jehovah izy, dia tamin'ny Iray Masin'ny Isiraely. Jeremia 50:28, 29.

Ireo mpandefa zana-tsipika dia mamaly an'i Babylona araka ny asany, ary izany famaliana izany dia manomboka amin'ilay lalàna alahady ho avy tsy ho ela, miaraka amin'ilay feo faharoa ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo, rehefa manomboka ny fitsarana mpanatanteraka mandroso atao amin'i Babylona.

Ary reko feo iray hafa avy tany an-danitra aho nanao hoe: Mivoaha avy ao aminy, ry oloko, mba tsy hiray ota aminy ianareo, ary mba tsy handray amin'ny loza manjo azy. Fa ny fahotany dia tafakatra hatrany an-danitra, ary Andriamanitra nahatsiaro ny helony. Valio araka izay navaliny azy izy; eny, avalio indroa heny araka ny asany izy; ao amin'ny kapoaka izay namenoany dia fenoy indroa heny ho azy. Araka ny nanandratany tena sy niainany tamin'ny fanaram-po no hanomezana fampahoriana sy alahelo azy toy izany koa; fa hoy izy anakampo: Mipetraka ho mpanjakavavy aho, fa tsy mpitondratena, ary tsy hahita alahelo mihitsy. Apokalypsy 18:4-7.

I Ismaela sy Hagara reniny dia nosakanana tsy handova ny zon'ny lahimatea, ary noroahina hiala. Koa ny fialonana no tonga antony manosika ara-paminaniana ny finoana silamo, ary ny ady no asa iantsoana azy ara-paminaniana. Ny filazana voalohany dia ahitana ny fameperana napetrak'i Saraha tamin'i Ismaela sy ny reniny, ary io "fameperana" io no tonga toetra ara-paminaniana lehibe nampiavaka ny finoana silamo manerana ny Tenin'Andriamanitra sy ny tantara. Ny taranak'i Ismaela dia natao ho lehilahy dia, izay ny tànany hanohitra ny olona rehetra, ary ny toetrany dia dia asehon'ny ampondradia arabo, izay isan'ny fianakaviamben'ny soavaly. Koa ny ady silamo amin'ny loza voalohany sy faharoa dia aseho ho toy ny mpiady mitaingina soavaly

romotra.

Ny Islamo no hafatry ny orana farany, ary mendrika tokoa raha ireo loza telo no maneho andalana ara-paminaniana telo voafaritra manokana, satria ny fomba fiasan'ny orana farany dia “andalana manampy andalana.” Rehefa atambatra ireo toetra ara-paminaniana an'ireo andalana roa voalohany, dia mametraka ny andalan'ny loza fahatelo izany. Ireo andalana ara-paminaniana telo ireo dia samy mampiseho ny vanim-potoanan'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina. Ireo andalana telo ireo no maneho ny vanim-potoanan'ny fandatsahana ny orana farany, fa ny orana farany dia nanomboka niparitaka toy ny ranon'orana madinika rehefa tonga ny Loza fahatelo tamin'ny 11 Septambra 2001.

“Ang ulan sa ulahi igabubo ibabaw sa katawohan sa Dios. Usa ka gamhanang manulonda ang manaug gikan sa langit, ug ang tibook nga yuta pagadan-agan sa iyang himaya.” Review and Herald, April 21, 1891.

Ny vanim-potoanan'ny famehezana dia naseho koa tamin'ilay vanim-potoana izay nanomboka tamin'ny 11 Aogositra 1840 ka nifarana tamin'ny fahatongavan'ny anjely fahatelo tamin'ny 22 Oktobra 1844. Izany fe-potoana izany koa dia naseho ao amin'ny toko faharoa ao amin'i Habakoka. Ny tantaran'ny Millerita no nanatanteraka ny toko faharoa ao amin'i Habakoka, ary tamin'ny fanaovany izany dia nanomboka izany rehefa nidina ilay anjely tamin'ny 11 Aogositra 1840, ary nifarana izany rehefa tonga ny anjely fahatelo tamin'ny 22 Oktobra 1844.

Ny toko faharoa ao amin'i Habakoka dia manambara fa amin'ny faran'ny fahitana dia “hiteny” ny fahitana. Ao amin'ny andininy fahatelo ao amin'ny toko fahafolo ao amin'ny Apokalypsy, ilay anjely dia niantso (niteny) tamin'ny feo mahery, ary tamin'ny 22 Oktobra 1844 io anjely io ihany dia nianiana (niteny) fa “tsy hisy andro intsony.” Ilay mpiambina ao amin'i Habakoka, ao amin'ny andininy voalohany amin'ny toko faharoa, dia mipetraka eo amin'ny 11 Aogositra 1840, satria tamin'izay no nanandratan'ny mpiambina ny feony.

Tao amin'ny fikomiana tamin'ny 1888, izay lazain'i Rahavavy White fa maneho ilay anjelin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo izay hampahazava ny tany amin'ny voninahiny, dia nanandratra ny “feony” tahaka ny trompetra ireo mpiambina (Jones sy Waggoner), mba hampiseho amin'ny olon'Andriamanitra ny fahadisoany; fa ny hafatr'izy ireo dia ilay hafatra ho an'i Laodikia. Tamin'ny 11 Septambra 2001, izay notondroin'ny tantaran'ny 1888 mialoha, dia nitarika ny olony amin'ny andro farany hiverina ho amin'ireo lalana fahiny ao amin'i Jeremia ny Tompo, izay tsy nihainoana ny mpiambina. Ny fidinan'ilay anjely no manamarika ny fahatongavan'ireo mpiambina araka ny faminaniana.

Ny “feo” izay tonga tamin'ny 11 Aogositra 1840 dia nampitaina tamin'ny alalan'ny mpiambina, ary Jeremia dia nolazaina fa raha hiverina amin'ny finoany sy ny fitokiany an'Andriamanitra izy aorian'ny fahadisoam-panantenany, dia ho tavan'Andriamanitra izy. Rehefa tonga tamin'ny farany tamin'ny 22 Oktobra 1844 ilay fahitana izay niandry ela, dia “niteny” izy. Ny vanim-potoana ao amin'ny toko faharoan'i Habakoka, izay tanteraka teo amin'ny tantaran'ny Millerita, dia maneho ny vanim-potoanan'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo.

Zava-dehibe ny manaiky fa ny 11 Aogositra 1840 ka hatramin'ny 22 Oktobra 1844 dia maneho ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, izay fotoana androtsahana ny ranonorana farany. Zava-dehibe izany satria ny hafatry ny ranonorana farany dia tsy maintsy fantarina amin'ny alalan'ny fomba fiasa hoe “andalana eo ambonin'ny andalana.” Ilay vanim-potoana manokana izay fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo dia aseho miverimberina ao amin'ny tsipika faminaniana, ary izany dia toy izany ao amin'ny Habakoka roa, izay ambaran-dRahavavy White mivantana fa tanteraka tao amin'ny tantaran'ny Milerita. Ampianariny imbetsaka koa fa miverina ao amin'ny tantaran'ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo ny tantaran'ny Milerita.

“Nampikambana tamin'ireo faminaniana izay noheverin'izy ireo ho mihatra amin'ny fotoana hahatongavan'i Kristy fanindroany ny fampianarana iray izay namboarina manokana hifanaraka amin'ny toetry ny fisalasalana sy ny fiandrasana feno ahiahy nisy taminy, ka nampahery azy ireo hiandry amim-paharetana ao amin'ny finoana, fa izay mbola maizina amin'ny fahalalany ankehitriny dia hazava aminy amin'ny fotoana voatendry.”

Anisan'ireo faminaniana ireo ny ao amin'ny Habakoka 2:1–4: “Hijoro eo amin'ny toeram-piambenako aho, ary hametraka ny tenako eo ambonin'ny tilikambo, ka hiambina hahita izay holazainy amiko sy izay havaliko raha anariny aho. Ary Jehovah namaly ahy ka nanao hoe: Soraty ny fahitana, ary ataovy mazava eo amin'ny vato fisaka izany, mba hahafahan'izay mamaky azy mihazakazaka. Fa ny fahitana dia mbola ho amin'ny fotoana voatendry; nefa amin'ny farany dia hiteny izy ka tsy handainga; na dia mitaredretra aza izy, dia andraso ihany; fa tsy maintsy ho tonga tokoa izy, ka tsy hitaredretra. Indro, ny fanahiny izay miavonavona dia tsy mahitsy ao anatiny; fa ny marina kosa ho velon'ny finoany.”

Tamin'ny taona 1842 sahady, ny toromarika nomena tao amin'ity faminaniana ity hoe: “soraty ny fahitana ka ataovy mazava eo amin'ny vato fisaka, mba hihazakazaka izay mamaky azy,” dia nanosika an'i Charles Fitch hanomana tabilao ara-paminaniana iray hanazavana ny fahitan'i Daniela sy ny Apokalypsy. Ny famoahana izany tabilao izany dia noheverina ho fahatanterahan'ily didy nomen'i Habakoka. Tsy nisy nahatsikaritra anefa tamin'izany fotoana izany fa ao amin'io faminaniana io ihany dia aseho koa ny fihemoran'ny fahatanterahan'ny fahitana—fotoana fiandrasana. Rehefa tonga ny fahadisoam-panantenana, dia niseho ho manan-danja tokoa izao Soratra Masina izao: “Fa mbola ho amin'ny fotoana voatendry ihany ny fahitana, ary amin'ny farany dia hiteny izy ka tsy handainga; na dia mitaredretra aza izany, andraso ihany; fa tsy maintsy ho avy tokoa izy, ka tsy hitaredretra.... Ny marina ho velon'ny finoany.”

Nisy anjara iray tamin'ny faminanian'i Ezekiela koa loharanon-kery sy fampiononana ho an'ny mpino hoe: “Ary tonga tamiko ny tenin'i Jehovah nanao hoe: Ry zanak'olona, inona izany ohabolana ataonareo any amin'ny tanin'ny Isiraely izany hoe: Maharitra ny andro, ary tsy misy tanteraka ny fahitana rehetra? Koa lazao aminy hoe: Izao no lazain'i Jehovah Tompo.... Efa akaiky ny andro sy ny fahatanterahan'ny fahitana rehetra.... Hiteny Aho, ary ny teny izay holazaiko dia ho tanteraka; tsy ho ela intsony izany.” “Hoy ny taranak'Isiraely: Ny fahitana izay hitany dia ho amin'ny andro maro mbola ho avy, ary ny amin'ny fotoana mbola lavitra no amaminianany. Koa lazao aminy hoe: Izao no lazain'i Jehovah Tompo: Tsy hisy

intsony ny teniko haharitra ela, fa ny teny izay nolazaiko dia hotanterahina.” Ezekiela 12:21–25, 27, 28.” Ilay Ady Lehibe, 391–393.

Tsy ny fanoharana momba ny virijina folo sy ny Habakoka toko faharoa ihany no hitan’ny Millerita fa tanterahiny, fa notarihina koa izy ireo hahita fa ilay tantara izay nanatanterahany ireo faminania ireo dia famantarana omen’i Ezeikiela an’io tantara io ihany koa, izay hahatanteraka “ny vokatry ny fahitana rehetra.” Ny andalam-potoana izay maneho ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo no toerana ahatanterahan’ny vokatry ny fahitana rehetra!

Ny tsipika izay maneho ny vanim-potoanan’ny ranonorana farany sy ny fanisiana tombo-kase ireo efatra arivo amby efatra-polo sy iray hetsy dia atambatra mba hampiorina fa ny tantara ara-paminania dia mitondra mandrakariva ny sonian’ny Alfa sy Omega.

Ny tantaran’ny Millerita dia manomboka amin’ny feon’ily anjely ao amin’ny Apokalypsy toko faha-folo, ary mifarana amin’izany feo izany ihany. Ny 11 Septambra 2001 dia manomboka amin’ny feo voalohany ao amin’ny Apokalypsy toko faha-valo ambin’ny folo, ary mifarana amin’ny feo faharoa ao amin’ny Apokalypsy toko faha-valo ambin’ny folo. Ny Habakoka toko faha-roa dia manomboka amin’ny feon’ny mpiambina, ary mifarana amin’ny feon’ny mpiambina ao amin’i Jeremia. Ny loza voalohany dia manomboka amin’i Mohammed, ary mifarana amin’i Mohammed II. Ny loza faharoa dia manomboka amin’ny famotsorana ireo anjely efatra an’ny Islama ary mifarana amin’ny famerana ny Islama.

Ny fomba fiasa izay atao hoe ranonorana farany dia ilay “tsipika manampy tsipika” ao amin’i Isaia, ary ireo tsipika ampiraisina mba hamantarana sy hanorenana ny hafatry ny ranonorana farany dia mitondra mandrakariva ny mariky ny Alfa sy Omega. Ny loza voalohany ao amin’ny Apokalypsy toko faha-sivy dia manomboka amin’i Mohammed ary mifarana amin’i Mohammed II. Mizara ho karazana ady roa io vanim-potoana io: ny voalohany dia fanafihana tsy voalamina natao tamin’i Roma, izay nanomboka tamin-kery tamin’i Abubakar; ary avy eo dia vanim-potoana maharitra dimampolo amby zato taona, izay nanatanterahana ny ady voalamina voalohany nataon’ny finoana silamo.

Ny dimampolo amby zato taona dia asehon’ny faminanian’ny fotoana hoe “dimy volana”. Ny loza faharoa koa dia manana faminanian’ny fotoana, izay telonjato iraika amby sivifolo taona sy dimy ambin’ny folo andro. Koa noho izany, satria ny firafitra ara-paminania momba ny loza voalohany sy ny loza faharoa dia mampifandray ny fiasarana amin’ny fiandohana, dia misy fizarana eo anelanelan’ny fanisiana tombo-kase sy fe-potoana voafaritry manokana. Ny fizotry ny fanisiana tombo-kase dia aseho eo am-piandohan’ny tantaran’ny loza voalohany, ary aseho eo amin’ny fiasaran’ny loza faharoa.

Izay manaraka ny fanisiana tombo-kase ao amin’ny andininy fahefatra, ao amin’ny loza voalohany, dia ny “dimy volana” (dimampolo amby zato taona). Io dimy volana io dia voafaritry indroa, indray mandeha ao amin’ny andininy fahadimy ary indray ao amin’ny andininy fahafolo. Izay mialoha ny fizotran’ny fanisiana tombo-kase nanomboka ny 11 Aogositra 1840 ka hatramin’ny 22 Oktobra 1844, ao amin’ny loza faharoa, dia ny faminania momba ny “ora, andro,

volana ary taona” (iraika amby sivifolo sy telonjato taona ary dimy ambin’ny folo andro), ao amin’ny andininy fahadimy ambin’ny folo. Rehefa atambatra ho tsipika mitohy iray, ny trompetra fahadimy sy fahenina dia manomboka sy mifarana amin’ny sary anehoana ny fizotran’ny fanisiana toambo-kase.

Tahaka andalana roa, rehefa ampiharina hoe “andalana mifanindry andalana,” dia manondro fiandohana sy fiasarana voamarik’i Mohammed voalohany sy Mohammed faharoa. Amin’ny hoe “andalana mifanindry andalana,” dia manondro vanim-potoana roa miavaka ao amin’ny andalana tsirairay izy ireo, izay vokatry ny fananan’ny andalana tsirairay faminaniana ara-potoana. Ao amin’ny tantaran’ny loza voalohany, ny Silamo dia tokony “handratra” an’i Roma, ary ao amin’ny loza faharoa kosa, dia tokony “hamono” an’i Roma. Ny loza voalohany dia ady natao tamin’ny lefona sy sabatra ary zana-tsipika, ary ny loza faharoa no nampiditra ny vovon-tafondro ho fitaovam-piadiana.

“TEMANA 10. Ary nanana rambony tahaka ny an’ny maingoka izy, ary nisy fanindronana teo amin’ny rambony; ary ny heriny dia ny handratra ny olona mandritra ny dimy volana. 11. Ary nanana mpanjaka nifehy azy izy, dia ilay anjelin’ny lavaka tsy hita noanoa, izay Abadona no anarany amin’ny teny Hebreo, fa Apoliona kosa no anarany amin’ny teny Grika.

“Hatreto, i Keith dia nanome antsika sary fanoharana momba ny fanenoan’ny trompetra dimy voalohany. Kanefa ankehitriny dia tsy maintsy hiala aminy isika, ka hiroso amin’ny fampiharana ilay lafin-javatra vaovao amin’ny faminaniana izay ampidirina eto; dia ny fotoana ara-paminaniana.

“Ny fahefany dia ny hampahory ny olona dimy volana.—1. Mipoitra ny fanontaniana hoe: olona iza no tokony hampahoriny mandritra ny dimy volana?—Tsy isalasalana fa ireo ihany no novonoiny tatỳ aoriana (jereo andininy 15); ‘Ny ampahatelon’ny olona,’ na ny ampahatelon’ny fanjakana Romanina,—dia ny fizarana grika aminy.

“2. Oviana no tokony hanombohany ny asan’ny fampijaliana? Ny andininy faha-11 no mamaly izany fanontaniana izany.

“(1) ‘Nanana mpanjaka nanapaka azy izy.’ Hatramin’ny nahafatesan’i Mohammed ka hatramin’ny saiky fiasaran’ny taonjato fahatelo ambin’ny folo, dia nizarazara ho antoko maro samy hafa ny Mohammedans teo ambany fitarihan’ny mpitondra maromaro, ka tsy nisy fitondrana sivily ankapobeny nanjaka tamin’izy rehetra. Tamin’ny manakaiky ny fiasaran’ny taonjato fahatelo ambin’ny folo, dia nanorina fitondrana iray i Othman, izay efa fantatra hatramin’izay ho fitondrana na fanjakana Ottoman, ary nitombo izany mandra-pahazoany ny ankamaroan’ireo foko Mohammedan lehibe rehetra, ka nampiray azy ho fanjakam-be tokana.”

“(2) Ny toetran’ilay mpanjaka. ‘Izay anjelin’ny lavaka tsy hita noanoa.’ Ny anjely dia manambara iraka, mpanompo, na tsara na ratsy, ary tsy voatery ho zava-boary ara-panahy mandrakariva. ‘Ny anjelin’ny lavaka tsy hita noanoa,’ na ny lehiben’ny mpanompon’ny fivavahana izay nivoaka avy tao rehefa nosokafana izany. Izany fivavahana izany dia ny Mohammedanisma, ary ny sultana no lehiben’ny mpanompony. ‘Ny Sultana, na grand Seigneur, araka ny iantsoana azy tsy anavahana, dia ihany koa Kalifa Ambony indrindra, na

mpisoronabe, mampiray ao amin'ny tenany ny haja ara-panahy ambony indrindra sy ny fahefana laika fara tampony.'—World As It Is, p.361.

“(3) Ny anarany. Amin'ny teny Hebreo, ‘Abadona’, ilay mpandringana; amin'ny teny Grika, ‘Apoliona’, izay mandringana na manimba. Noho izy manana anarana roa samy hafa amin'ny fiteny roa, dia miharihary fa ny toetra, fa tsy ny anaran'ilay fahefana, no tiana haseho. Raha izany, araka ny ambaran'ireo fiteny roa ireo, dia mpandringana izy. Izany hatrany no toetran'ny fitondram-panjakana Ottoman.”

“Fa oviana anefa no nanaovan'i Othman ny fanafihany voalohany tamin'ny fanjakana grika?—Araka an'i Gibbon, *Decline and Fall*, sns., ‘niditra voalohany tao amin'ny tanin'i Nicomedia i Othman tamin'ny andro faha-27 Jolay, 1299.’”

“Ang mga kalkulasyon ng ilang manunulat ay ibinatay sa palagay na ang panahon ay dapat magsimula sa pagkakatatag ng imperyong Otomano; ngunit ito ay maliwanag na pagkakamali; sapagkat hindi lamang sila magkakaroon ng isang hari na maghahari sa kanila, kundi pahihirapan din nila ang mga tao sa loob ng limang buwan. Ngunit ang panahon ng pagpapahirap ay hindi maaaring magsimula bago ang unang pagsalakay ng mga nagpapahirap, na, gaya ng naipahayag sa itaas, ay noong Hulyo 27, 1299.

Ny fikajiana manaraka, izay naorina teo ambonin'ity fiandohana ity, dia natao sy navoaka tao amin'ny asa iray mitondra ny lohateny hoe, Christ's Second Coming, etc., nosoratan'i J. Litch, tamin'ny 1838.

“‘Ary nomena azy ireo dia ny hampahory ny olona mandritra ny dimy volana.’ Hatreo no niitatan'ny fanirahana nomena azy, dia ny hampijaly amin'ny fandrohana tsy an-kijanona, nefa tsy ny hamono azy ara-politika. ‘Dimy volana,’ telopolo andro isam-bolana, dia manome andro dimampolo amby zato; ary ireo andro ireo, satria tandindona, dia milaza taona dimampolo amby zato. Manomboka ny 27 Jolay 1299, ireo taona dimampolo amby zato dia tonga hatramin'ny 1449. Nandritra izany fotoana manontolo izany dia nirotsaka tao anatin'ny ady saika tsy tapaka tamin'ny fanjakana grika ny Tiorka, nefa mbola tsy naharesy azy akory. Azony sy notanany ny faritany grika maromaro, kanefa mbola voatazona ihany ny fahaleovan-tenan'ny Grika tao Constantinople. Fa tamin'ny 1449, dia ny fiakaran'ireo taona dimampolo amby zato, nisy fiovana tonga, izay ho hita ao amin'ny tantara eo ambanin'ny trompetra manaraka.” Uriah Smith, *Daniel and Revelation*, 505–507.

I Uriah Smith dia manonona ny kajin'i Josiah Litch momba ny dimampolo amby zato taona, izay, rehefa tapitra izany, dia maneho teboka fiangana ho an'ilay faminiana momba ny telonjato amby iraka amby sivifolo taona sy dimy ambin'ny folo andro ao amin'ny Trompetra manaraka. Raha naneho hevitra momba ny faminiana'i Litch mikasika ireo faminiana ara-potoana roa mifatotra ireo i Rahavavy White, dia izao no voarakitra:

“Tamin'ny taona 1840 dia nisy fahatanterahan'ny faminiana iray hafa niavaka izay nampiantanentana ny fahalianan'ny besinimaro. Roa taona talohan'izany, Josiah Litch, anankiray tamin'ireo mpitoriteny lehibe indrindra nitory ny fihavian'i Kristy fanindroany, dia namoaka fanazavana momba ny Apokalypsy 9, ka naminany ny fianjeran'ny Fanjakana Ottoman. Araka ny kajikajiny, io hery io dia tsy maintsy ho resy... amin'ny 11 Aogositra 1840,

amin'izay fotoana izay no azo antenaina hirodana ny fahefan'ny Ottoman ao Constantinople. Ary mino aho fa ho hita fa izany tokoa no zava-misy.”

“Tamin'ilay fotoana voatondro indrindra, i Torkia, tamin'ny alalan'ireo ambasadaorony, dia nanaiky ny fiarovan'ireo hery niray dina tany Eoropa, ka dia nametraka ny tenany teo ambanin'ny fifehezan'ireo firenena kristiana. Ilay zava-nitranga dia nanatanteraka marina tokoa ilay faminaniana. Rehefa fantatra izany, dia maro be no resy lahatra ny amin'ny fahamarinan'ireo foto-kevitra ny fandikana ara-paminaniana noraisin'i Miller sy ireo namany, ary hery manosika mahagaga no nomena ny hetsika momba ny fiavian'i Kristy. Olona manam-pahaizana sy manana toerana no niombona tamin'i Miller, na tamin'ny fitoriana izany na tamin'ny famoahana an-tsoratra ny heviny, ary nanomboka tamin'ny 1840 ka hatramin'ny 1844 dia niely haingana ny asa.” The Great Controversy, 334, 335.

Ny loza voalohany sy faharoa dia mifamatotra amin'ny alalan'ny faminaniana ara-potoana roa izay mifamatotra. Ny loza voalohany dia manomboka amin'ny fanoharana momba ny fanisiana tombo-kase, ary ny loza faharoa dia mifarana amin'ny tantaran'ny 11 Aogositra 1840 ka hatramin'ny fanenoan'ny trompetra fahafito tamin'ny 22 Oktobra 1844, izay fanoharana momba ny fanisiana tombo-kase koa. Ny fiandohana sy ny fiafarana dia mitondra ny sonian'ny Alfa sy Omega, satria, tahaka ny tamin'ilay tantara izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena nandritra ny herinandro iray, dia voazara ho ampahany roa ilay fe-potoana. Ny fe-potoana voalohany dia manomboka amin'ilay Mohammed voalohany, ary mifarana amin'ilay Mohammed faharoa. Ny fe-potoana faharoa dia manomboka amin'ny hoe “feo avy tamin'ny tandroka efatry ny alitara volamena izay eo anatrehan'Andriamanitra,” ary mifarana amin'ny “feon'i” Kristy, izay mianiana “amin'izay velona mandrakizay mandrakizay, izay nahary ny lanitra sy izay ao aminy, ary ny tany sy izay ao aminy, ary ny ranomasina sy izay ao aminy, fa tsy hisy andro intsony.”

Hataontsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka ny tohiny amin'ity fandalinana ity.

“Ny fanontaniana rehetra izay azon'i Satana atsangana ao an-tsaina mba hamoronana fisalasalana momba ny tantara lehibe mikasika ny diany taloha nataon'ny vahoakan'Andriamanitra dia hampifaly ny fiandrianany satanika ary fahatafintohinana eo anatrehan'Andriamanitra. Ny vaovao mahafaly momba ny fihavian'ny Tompo tsy ho ela amin-kery sy voninahitra lehibe ho amin'izao tontolontsika izao dia fahamarinana, ary tamin'ny taona 1840 dia nisy feo maro nasandratra ho amin'ny fanambarana izany.” Manuscript Releases, volume 9, 134.